

DIDÀCTICA I DIVULGACIÓ EN PRIMÀRIA DE LES ESPORTISTES OLÍMPIQUES I PARALÍMPIQUES VALENCIANES

GUIA DIDACTICA

Comunitat Valenciana
**COMUNITAT
DE L'ESPORT**

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Tant esta guia didàctica com el vídeo documental que l'acompanya, formen part de la línia de subvencions a projectes singulars de la Presidència de la Generalitat.

L'elaboració del vídeo ha sigut possible gràcies a la Fundació Esportiva Municipal de l'Ajuntament de València, a l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament de Castelló, al Club de Tennis València i a València Basket - L'Alqueria del Basket per la cessió dels seus espais i instal·lacions, que van fer possible la gravació de les entrevistes i el desenrotllament de les activitats vinculades a este projecte.

La seua implicació i disposició han contribuït de manera decisiva a crear un recurs educatiu que visibilitza les esportistes de la nostra comunitat.

ÍNDIX

FITXA TÈCNICA DEL DOCUMENTAL	4
FITXA TÈCNICA DE LA GUIA	5
INTRODUCCIÓ	6
JUSTIFICACIÓ PEDAGÒGICA	7
MARC LEGAL I CURRICULAR	9
OBJECTIUS DIDÀCTICS	11
ORGANITZACIÓ DE LA SESSIÓ	12
PRIMERA PROPOSADA DE SESSIONS	13
SEGONA PROPOSADA DE SESSIÓ	21
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	24
METODOLOGIA	26
CONCLUSIONS	30
REFERÈNCIES	31

FITXA TÈCNICA DEL DOCUMENTAL

Títol del projecte: Didàctica i divulgació en Primària de les esportistes olímpiques i paralímpiques valencianes.

Producte: vídeo documental breu.

Duració: 19 minuts i 32 segons.

Format: audiovisual (HD).

Idiomes: castellà i valencià.

Nivell educatiu recomanat: Educació Primària (1r a 6é).

Àrees curriculars: Educació Física (principal); Llengua Castellana, Ciències Socials, Valors Socials i Cívics/Tutoria (transversal).

Sinopsi: recurs audiovisual que arreplega veus i vivències d'esportistes olímpiques i paralímpiques vinculades a la Comunitat Valenciana. Aborda igualtat i coeducació, carrera dual, accessibilitat, mitjans de comunicació, reificació de la imatge i bretxa de visibilitat, amb focus en l'esforç quotidià i els processos reals després de cada assoliment.

Protagonistes (per orde alfabètic):

Lidón Muñoz (natació), Lola Ochoa (tenis en cadira), Merche Peris (natació), Nagore Folgado (atletisme, T12), Paula Soria (vóley platja), Vega Gimeno (bàsquet 3x3), Yurema Requena (aigües obertes).

Autoria del projecte:

Raúl Cosín Camacho, Lucía Carmona Álamos (Match Gestión Deportiva), Raúl García Suárez (Wits Company SC).

Producció i realització audiovisual: ESTRUGO AUDIOVISUALES (José Luis Estrugo).

Coordinació pedagògica: Lucía Carmona Álamos (Match Gestión Deportiva).

Coordinació periodística/editorial: Raúl Cosín Camacho.

Producció executiva i comunicació: Raúl García Suárez (Wits Company *SC).

Marco i finançament: este vídeo documental i la guia didàctica formen part de la línia de subvencions a projectes singulars de la Presidència de la Generalitat, en el marc de l'Orde 34/2018 (DOGV 8365, 21.08.2018) i la convocatòria 2025 (Resolució 5/12/2024).

Àmbit i públic objectiu: centres públics, concertats i privats de la Comunitat Valenciana; ús docent i divulgatiu.

Any i lloc de producció: 2025, Comunitat Valenciana.

FITXA TÈCNICA DE LA GUÍA

Títol: Didàctica i divulgació en Primària de les esportistes olímpiques i paralímpiques valencianes.

Producte: Guia Didàctica.

Format: PDF.

Nivell educatiu: Educació Primària (1r a 6é).

Àrees curriculars: Educació Física (principal); Llengua; Ciències Socials; Valors Socials i Cívics/Tutoria (enfocament transversal).

Descripció: proposta coeducativa alineada amb LOMLOE i el Decret 106/2022 que integra el visionat del documental amb activitats d'anàlisi crítica, reflexió i producció cooperativa. Treballa: referents femenins, igualtat d'oportunitats, mitjans i llenguatge, carrera dual, accessibilitat, reificació i bretxa de visibilitat; amb instruments d'avaluació (rúbriques, acte/coavaluació) i materials llestos per a treballar a l'aula.

Autoria del projecte:

Raúl Cosín Camacho, Lucía Carmona Álamos (Match Gestión Deportiva), Raúl García Suárez (Wits Company SC).

Coordinació pedagògica i continguts didàctics: Lucía Carmona Álamos (Match Gestión Deportiva).

Edició i maquetació de la guia: Match Gestión Deportiva.

Coordinació periodística/editorial: Raúl Cosín Camacho.

Producció executiva i comunicació del projecte: Raúl García Suárez (Wits Company SC).

Producte audiovisual associat: vídeo documental produït per ESTRUGO AUDIOVISUALES.

Marco i finançament: esta guia didàctica i el vídeo documental formen part de la línia de subvencions a projectes singulars de la Presidència de la Generalitat, conforme a l'Orde 34/2018 (DOGV 8365, 21.08.2018) i a la convocatòria 2025 (Resolució 5/12/2024).

Públic objectiu i aplicació: professorat de Primària (centres públics, concertats i privats) per a la seua implementació en aula.

Any i àmbit: 2025, Comunitat Valenciana.

INTRODUCCIÓ

L'educació ha de garantir que xiquetes i xiquets cresquen amb referents que els permeten imaginar-se en qualsevol àmbit social, també en l'esport. La representació de les dones esportistes ha sigut històricament limitada o estereotipada, la qual cosa reproduïx desigualtats i restringix expectatives. Esta guia busca revertir eixa situació mitjançant un enfocament coeducatiu que combina referents femenins amb una mirada crítica sobre les estructures que generen desigualtat (visibilitat mediàtica, barreres materials i simbòliques, conciliació, lideratge i accessibilitat). Esta línia connecta amb propostes consolidades de coeducació aplicables a l'aula: detecció de biaixos, anàlisi de materials, organització del pati i disseny d'entorns igualitaris; actualitzades per al context actual (Subirats, 2021; Tomé et al., 2022; Molines, 2016).

El recurs partix d'entrevistes a esportistes olímpiques i paralímpiques de la Comunitat Valenciana i es dissenya per a Educació Física, amb transferència transversal a Llengua (castellana i valenciana), Valors/Ètica i Ciències Socials. La literatura recent evidència que, en Primària, els estereotips de gènere en Educació Física continuen influint en la participació i la percepció de competències; per això, es proposen tasques que reduïxen biaixos, promouen la cooperació i donen valor al rendiment per damunt de l'aparença.

Així mateix, la guia promou el pensament crític sobre els mitjans: què es destaca (resultat vs. cos/estètica), qui narra i amb quin marc. Investigacions recents evidencien que, malgrat els avanços en la presència de dones en les redaccions esportives, continuen existint biaixos significatius en la forma en què els mitjans comuniquen la informació.

Finalment, la proposta s'alinea amb les agendes europees i estatals que impulsen la igualtat efectiva en l'esport (lideratge, participació, mitjans i prevenció de violències), reforçant el sentit cívic de l'aprenentatge i l'educació en valors (Consell d'Europa, 2025).

El vídeo que acompanya esta guia didàctica arreplega els testimoniatges i experiències d'algunes de les esportistes presentades en el llibre *Olímpiques i Paralímpiques de la Comunitat de l'Esport*, una obra de caràcter divulgatiu en clau periodística que arreplega els noms, trajectòries, assoliments i experiències de dones esportistes de la Comunitat Valenciana que han participat en diferents edicions dels Jocs Olímpics i Paralímpics.

JUSTIFICACIÓ PEDAGÒGICA

La visibilització d'estos referents resulta essencial per a trencar estereotips de gènere en l'àmbit esportiu, ampliar l'imaginari col·lectiu de xiquetes i xiquets i fomentar un aprenentatge significatiu basat en la igualtat d'oportunitats. A més, el recurs permet treballar de manera transversal continguts vinculats a la diversitat, l'accessibilitat, les cures, la representació mediàtica, el lideratge femení i la superació de barreres estructurals, acostant estes temàtiques a l'aula des d'una perspectiva motivadora i real.

La proposta connecta amb el perfil d'eixida de l'alumnat d'Educació Primària establert en la LOMLOE (BOE, 29 de desembre de 2020) i amb el desenvolupament de les competències clau que han d'aconseguir-se en finalitzar l'etapa educativa. En este sentit, el treball amb el vídeo contribueix a:

- El desenrotllament de la competència comunicativa a través de l'anàlisi, l'expressió oral i escrita i el debat.
- La competència personal, social i d'aprendre a aprendre, mitjançant la reflexió crítica sobre desigualtats, identitats i models de convivència.
- La competència ciutadana, en promoure valors d'equitat, respecte, inclusió i justícia social.
- La competència digital, a través de l'ús crític i responsable de continguts audiovisuals.
- La competència cultural i artística, en posar en valor l'esport com a manifestació social i cultural.
- La competència emprenedora, fomentant la iniciativa personal i el compromís amb el canvi social.
- I, de manera transversal, la competència STEM, a partir de l'anàlisi de dades, resultats o registres vinculats a l'esport.

Per què Educació Física és palanca de coeducació?

L'alumnat no sols posseeix un cos: és mitjançant ell com aprén, es relaciona i habita el món. Per això, l'Educació Física (d'ara en avant EF) és un lloc privilegiat per a fer transversal la coeducació: convertix valors i actituds en experiències corporals (qui ocupa l'espai, qui lidera, quines tasques es valoren, com es repartix el material, quins discursos sostenen la participació).

La investigació recent mostra que, en Primària, els estereotips de gènere continuen condicionant la participació, la percepció de competència i l'elecció d'activitats; abordar-los des de EF afavorix canvis que el grup trasllada immediatament a altres àrees i a l'espai públic i privat (pati, aula, passadissos, barri).

Materials, espais i regles importen: són “currículum ocult” que pot reproduir o transformar desigualtats. Intervencions coeducatives en EF que reconfiguren l'ús del material (pilotes de diferent grandaria/peso, materials alternatius, adaptació de botar i colpejar, material visual accessible), diversifiquen rols (lideratge, arbitratge, cura de l'equip, comunicació) i ajusten regles (puntuacions compensades, temps de possessió, rotació obligatòria de posicions) mostren millores en participació, seguretat i clima cooperatiu, especialment en xiquetes i alumnat amb menor participació inicial.

El pati escolar és un laboratori diari on s'evidencien desigualtats (centralitat del futbol, perifèries per a altres pràctiques, repartiment sexista d'usos). Redissenyar-ho amb criteris coeducatius -zonificació més justa, senyalística inclusiva, alternança d'activitats, préstec de material divers i accessible- incrementa la participació de les xiquetes i amplia el repertori motor del grup. Estes decisions es connecten de manera directa amb la EF i es transferixen a altres àrees.

En definitiva, la EF actua com a frontissa entre continguts curriculars i cultura escolar: el que l'alumnat viu corporalment en EF (equitat en l'accés al material, negociació de normes, lideratge compartit, reconeixement de l'esforç) es trasllada a com s'organitza, parla i aprén en la resta d'assignatures. Per això, encara que este recurs naix en EF, és perfecte per a treballar-lo en qualsevol àrea: el cos, el moviment i l'ocupació de l'espai són el suport comú de l'experiència escolar i social.

MARC LEGAL I CURRICULAR

LOMLOE - Reial decret 157/2022, d'1 de març (Ensenyances mínimes de Primària):

L'RD 157/2022 ordena l'etapa i definix els elements del currículum: Perfil d'eixida i competències clau, competències específiques per àrees, criteris d'avaluació i sabers bàsics per cicle.

A més, introduïx i definix les situacions d'aprenentatge i orienta el seu disseny per a afavorir un enfocament competencial i interdisciplinari. Establix que Primària s'organitza en tres cicles de dos anys, amb caràcter global i integrador, i incorpora principis pedagògics, tutoria, orientació i avaluació global, contínua i formativa. Inclou una referència expressa a la igualtat de gènere en l'acció tutorial.

Què implica per a esta guia:

- Permet alinear la proposta amb un enfocament competencial, situant el desenrotllament integral de l'alumnat en el centre del procés d'ensenyança-aprenentatge.
- Oferix situacions d'aprenentatge autèntiques que partixen de la realitat i promouen la transferència del coneixement a altres àmbits.
- Reforça el paper de l'acció tutorial amb perspectiva de gènere, tal com estableix el Reial decret, afavorint la prevenció d'estereotips i la promoció de relacions igualitàries.
- Contribuïx a construir entorns educatius inclusius i coeducatius, en els quals la diversitat d'experiències i referents forma part del currículum.

Comunitat Valenciana - Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell (Ordenació i currículum de Primària):

El Decret 106/2022 desenrotlla el currículum autonòmic de Primària: fixa l'ordenació per cicles, concreta competències específiques, criteris d'avaluació i sabers bàsics per àrees, i impulsa la programació per situacions d'aprenentatge amb enfocament interdisciplinari.

Entre les seues concrecions operatives, el Decret:

- Associa les situacions d'aprenentatge a sabers bàsics i competències específiques en cada unitat.
- Reserva temps per a projectes interdisciplinaris.
- Exigix que els recursos i materials didàctics responguen a principis d'equitat, inclusió i cohesió social (art. 24), i incorpora l'organització d'espais (aula, pati, exteriors) com a part de la programació (art. 23). Estes pautes són clau per a una EF coeducativa (diversificació de materials, rols i usos de l'espai).

Què implica para esta guía:

- La guía ofrece versiones por ciclos (1.º-2.º, 3.º-4.º, 5.º-6.º) con tareas y productos ajustados a saberes y criterios.
- Se habilitan proyectos interdisciplinarios conectados con EF.
- La selección de materiales y el uso del patio se justifican normativamente como elementos curriculares.

Llei 39/2022, de 29 de desembre, de l'Esport:

La Llei 39/2022 estableix el marc jurídic de l'esport i, des dels seus principis, subratlla la igualtat real en l'accés a la pràctica i als llocs tècnics i directius, amb especial atenció a xiquetes i dones. Reconeix el desemparament previ per embaràs i maternitat i reforça garanties. Imposa a federacions i lligues l'elaboració d'un informe anual d'igualtat, l'obligació de protocols contra la discriminació i l'assetjament, i mesures per a la conciliació i corresponsabilitat; a més, promou igualtat de premis quan hi ha finançament públic i mesures per a reduir la bretxa de gènere (art. 5). Reconeix el dret a la conciliació de les persones esportistes professionals (art. 27).

Què implica per a esta guía:

- El treball amb referents femenins i l'anàlisi crítica de mitjans encaixa amb el mandat legal d'igualtat i no reificació en la representació mediàtica.
- Les propostes de centre (plans d'igualtat en esport escolar, protocols de prevenció, igualtat en esdeveniments) estan alineades amb les obligacions de federacions i lligues, i són transferibles a l'àmbit educatiu.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

Els objectius didàctics que es plantegen a continuació són adaptables a tots els centres educatius d'Educació Primària de la Comunitat Valenciana i estan dissenyats en coherència amb els principis pedagògics de la LOMLOE (RD 157/2022) i el Decret 106/2022 del Consell.

La seua formulació permet integrar-los tant en l'àrea d'Educació Física com en altres àrees curriculars (Llengua Castellana i Valenciana, Ciències Socials, Valors Socials i Cívics, Tutoria, etc.), afavorint un enfocament competencial, interdisciplinari i incloent.

A través del visionat del vídeo, les activitats proposades i les tasques de reflexió i creació, l'alumnat serà capaç de:

1. **Reconéixer** a diverses esportistes de la Comunitat Valenciana —olímpiques i paralímpiques— identificant la seua disciplina esportiva, trajectòria i principals assoliments, i comprnent el paper que exercixen com a referents per a xiquetes i xiquets.
2. **Analitzar i comprendre** les diferents barreres (estructurals, materials, mediàtiques i d'accessibilitat) que afecten la pràctica esportiva i proposar accions o mesures concretes per a construir un esport més just, igualitari i coeducatiu.
3. **Desenvolupar** pensament crític davant els discursos mediàtics relacionats amb l'esport, identificant missatges sexistes o estereotipats, distingint entre el valor del rendiment i la reificació de la imatge, i reconeixent l'impacte que estes narratives tenen en la percepció social de l'esport femení.
4. **Expressar** opinions, idees i arguments de manera oral i escrita amb actitud reflexiva, crítica i respectuosa, fomentant l'escolta activa, el diàleg, l'empatia i la valoració de diferents punts de vista.
5. **Valorar** l'esport com un espai de salut, cooperació, cura i desenrotllament personal i col·lectiu, reconeixent el seu potencial per a promoure la igualtat d'oportunitats, la participació activa i la construcció de relacions basades en el respecte i la corresponsabilitat.

La guia té un enfocament global:

La distribució per cicles permet adaptar la complexitat de les tasques i els productes a les etapes evolutives de l'alumnat, garantint que cada grup trebal·le des de les seues capacitats cognitives, emocionals, comunicatives i motrius. A més, reforça la idea que el cos no és un "mitjà" accessori, sinó el centre de l'experiència escolar des del qual es construeix identitat, relació social i ciutadania. D'esta manera, l'àrea d'Educació Física es convertix en una palanca pedagògica que impulsa aprenentatges transferibles al conjunt del currículum i a la vida quotidiana de l'alumnat.

ORGANITZACIÓ DE LA SESSIÓ

La present proposta didàctica està dissenyada per a desenrotllar-se en una, dos o tres sessions d'aproximadament 60 minuts dins de l'aula, sense necessitat que estes siguen consecutives.

L'objectiu principal és reflexionar críticament sobre el paper de les dones en l'esport, visibilitzar referents femenins olímpics i paralímpics de la Comunitat Valenciana i promoure valors d'igualtat, inclusió, diversitat i cooperació a través d'un enfocament experiencial, reflexiu i participatiu.

La sessió s'estructura en cinc fases principals, adaptables a qualsevol grup d'Educació Primària:

- Activació.
- Visionat.
- Anàlisi.
- Creació
- Avaluació.

El disseny està adaptat a les característiques evolutives i competències esperables en cada cicle d'Educació Primària, mantenint sempre un enfocament actiu, coeducatiu i inclusiu. Totes les tasques poden desenrotllar-se dins de l'aula i no requereixen materials específics més enllà dels habituals (pissarra, paper, llapis, fitxes o targetes impreses), afavorint així la seua aplicació en qualsevol context educatiu.

Recomanacions metodològiques:

- Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA): proporcionar múltiples formes de representació (vídeo, pictogrames, text, dibuix), expressió (oral, escrita, artística) i implicació (elecció de tasques, treball cooperatiu).
- Treball cooperatiu estructurat: assignar rols (coordinació, secretaria, portaveu, materials) per a fomentar la corresponsabilitat i la participació equitativa.
- Perspectiva coeducativa: assegurar que totes les veus siguen escoltades, visibilitzar la diversitat de cossos, capacitats i trajectòries, i treballar explícitament sobre estereotips i rols de gènere.
- Connexió amb la realitat de l'alumnat: relacionar les propostes amb el context escolar (ús del pati, repartiment del material, visibilitat en els medis escolars) per a facilitar la transferència dels aprenentatges.

PRIMERA PROPOSTA DE SESSIONS

PROPOSTA DE SESSIONS PER CICLES

1º Cicle (1r i 2n de Primària)

SESSIÓ 1:

Objectiu: conèixer dones referents, entendre per què no sempre es reconeix el seu èxit i aprendre a transmetre missatges respectuosos.

1. Activació "El just i l'injust":

- Es formen xicotets grups evitant, sempre que siga possible, la divisió per sexes, fent xicotetes agrupacions per gustos, colors, orde alfabètic o completament aleatòries amb l'ajuda d'una app.
- En pissarra, dos columnes: JUST / INJUST.
- El grup proposa exemples esportius i la persona docent els escriu en la pissarra.

2. Visionat del vídeo:

- Fitxa amb tres pictogrames: Què diuen / Què aconseguixen / Qui ajuda.
- Van escrivint paraules soltes en cada apartat mentres veuen els fragments.

3. "Titulars amics":

- En parelles, reben dos targetes, una amb titulars justos i una altra amb titulars injustos. Han de classificar-les on corresponga.

EXEMPLES D'INJUSTES

- "QUIN SOMRIURE TAN BONICA EN EL PODI!"
- "LA NADADORA MÉS ELEGANT DE LA COMPETICIÓN"
- "LA CAPITANA LLUÏX UN PENTINAT ESPECTACULAR"
- "QUIN UNIFORME MÉS AFAVORIDOR PORTA LEQUIP!"
- "L'ATLETA SORPRÉN PEL SEU ESTIL FORA DE LA PISTA"
- "LA JUGADORA MÉS BONICA DEL CAMPIONAT"
- "MÉS CONEGUDA PEL SEU INSTAGRAM QUE PELS SEUS GOLS"
- "EL BÀSQUET FEMENÍ MAI SERÀ COM EL MASCULÍ"
- "MASSA DELICADA PER A COMPETIR AMB FORÇA"

EXEMPLES DE JUSTES

- "NOVA CAMPIONA AUTONÓMICA EN SALT DE LONGITUD"
- "MILLOR MARCA PERSONAL EN 200 METRES LLISOS"
- "LÍDERA A LEQUIP CAP A LA FINAL NACIONAL"
- "RÉCORD DEL CLUB EN RELLEUS *4X100*"
- "CLASSIFICACIÓ PER ALS JOCS PARALÍMPICS"
- "MÀXIMA GOLEJADORA DEL CAMPIONAT"
- "SUPERA UNA LESIÓ I TORNA A COMPETIR AMB ÈXIT"
- "GRAN REMUNTADA EN LA SEGONA PART"
- "RÉCORD HISTÓRIC EN MEDALLES PER AL SEU EQUIP"

4. "Si... llavors...":

- Mini debat guiat en gran grup amb dos opcions:
 - Premis i reconeixement:
 - Si les xiques cobren el mateix que els xics, llavors...
 - Si totes les persones reben el mateix trofeu, llavors...
 - Si els premis no depenen del gènere, llavors...
 - Si es reconeix l'esforç d'igual manera, llavors...
 - Visibilitat i mitjans:
 - Si en la tele ixen igual de vegades les esportistes que els esportistes, llavors...
 - Si en els periòdics apareixen les mateixes notícies sobre dones, llavors...
 - Si es parla del rendiment i no de l'aparença, llavors...
 - Si els mitjans mostren a dones en tots els esports, llavors...
 - Recursos i oportunitats:
 - Si tots els equips tenen el mateix material, llavors...
 - Si xiques i xics entrenen en el mateix horari i amb els mateixos recursos, llavors...
 - Si hi ha el mateix nombre de competicions femenines i masculines, llavors...
 - Si es fa costat econòmicament a tots els equips per igual, llavors...
 - Tracte, llenguatge i respecte:
 - Si deixem de dir que les xiques "també poden jugar", llavors...
 - Si a ningú se li diu que un esport "no és per a una xica o un xic", llavors...
 - Si el llenguatge que usem és igualitari, llavors...
 - Si parlem d'esportistes sense fixar-nos a la seua roba o el seu cos, llavors...
 - Diversitat, accessibilitat i inclusió:
 - Si totes les persones poden practicar esport sense barreres, llavors...
 - Si es valora l'esforç de les esportistes amb discapacitat igual que el de les altres, llavors...
 - Si hi ha instal·lacions accessibles per a tothom, llavors...
 - Referents i futur:
 - Si veiem a dones en llocs d'entrenadores, àrbitres o directives, llavors...
 - Si hi ha més referents femenins en l'esport, llavors...
 - Si les xiquetes tenen models als quals admirar, llavors...
 - Si els xics veuen a dones esportistes en televisió, llavors...

El professorat anota conclusions en el mural que pot dir-se "Esport més just".

5. Tancament "Jo també puc + una ajuda":

- Fitxa: "Jo també puc _____ i necessite _____ (una ajuda realista: temps, ànims, material, escolta...)".
- Lectura voluntària i pegat en mural.

SESSIÓ 2:

Objectiu: identificar rols i estereotips de gènere i reconèixer la discapacitat.

1. Conversa inicial:

- Pluja d'idees guiada en pissarra: "Què voleu ser de majors?" / "Quins esports us agradaria practicar?"
- Pregunta clau: "Hi ha coses que les xiques no puguem fer? I els xics?"

2. Visionat de fragments del vídeo:

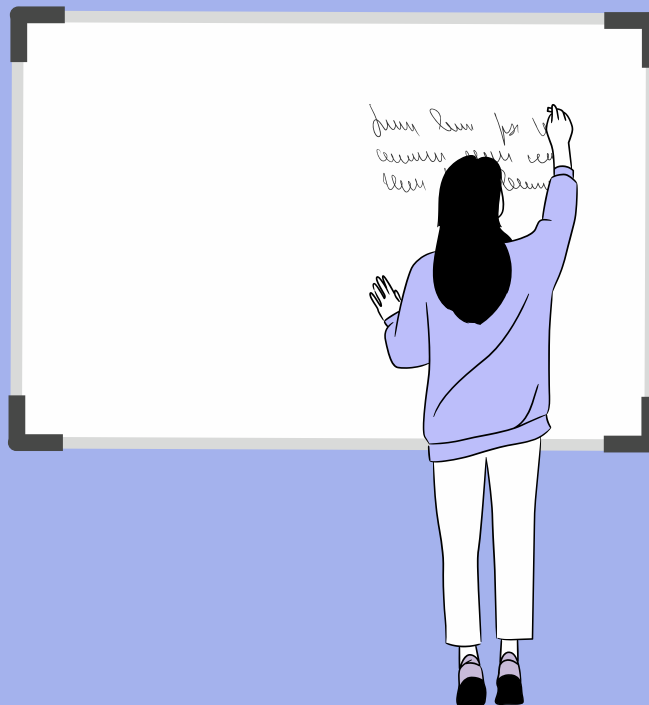
- Focalitzar en moments on les esportistes compten els seus inicis o dificultats.

3. "Jo també puc":

- Cada alumna/o dibuixa el seu somni esportiu en un foli.
- Escriu davall: "Jo també puc ser _____" o
- "Vull jugar a _____ com _____ (nom d'esportista)".

4. Posada en comú:

- Mentres es posen en comú les respostes, es crea el mural "Som lliures per a somiar".

2n Cicle (3r i 4t de Primària)

SESSIÓ 1:

Objectiu: identificar barreres, suports i solucions; reconèixer biaixos mediàtics; comparar igualtat/visibilitat per esports.

1. Activació "Què és una barrera?":

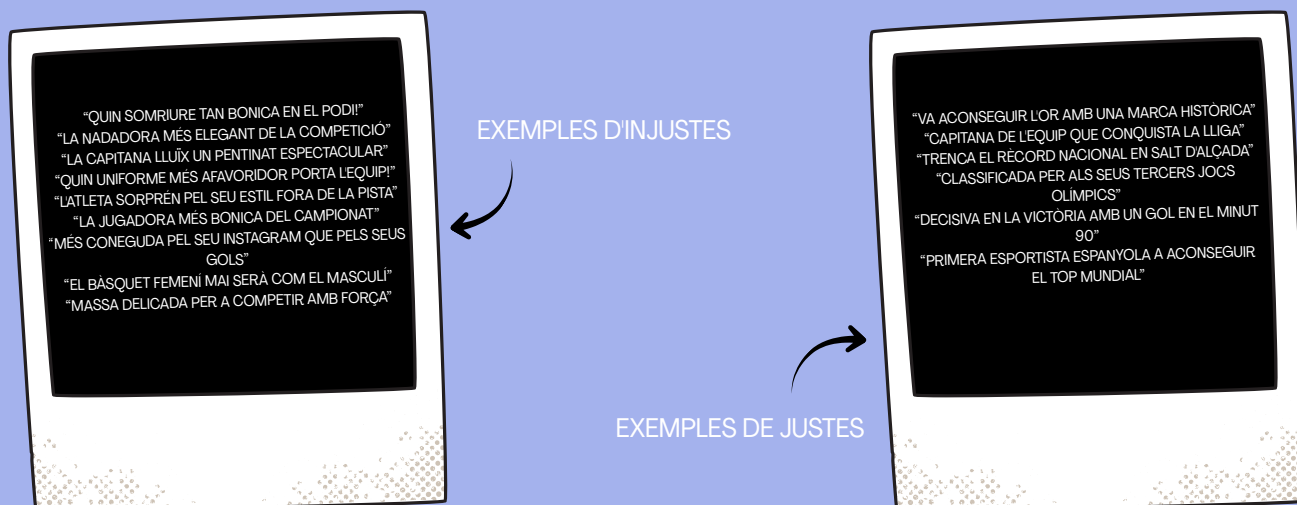
- Pluja d'idees en pissarra: "barrera" (posar exemples del col·le).
- Connecta amb l'esport: suports que ajuden a passar eixa barrera (família, entrene, recursos).

2. Visionat amb taula:

- Taula individual o en parella:
 - Esportista | Barrera | Qui ajuda | Proposada per al col·legi/club.
- Pausa breu per a completar cada fila durant els fragments.

3. Taller de titulars:

- Cada grup rep 4 titulars: 2 centrats en aparença/vestimenta i 2 en rendiment/resultat esportiu.
- Tasca 1: marcar amb ✓ els de rendiment i amb ✗ els d'aparença.
- Tasca 2: reescriure un injust en versió justa.
- Es crea en pissarra un Decàleg de Titulars Respectuosos (visibilitat justa i sense reificació).

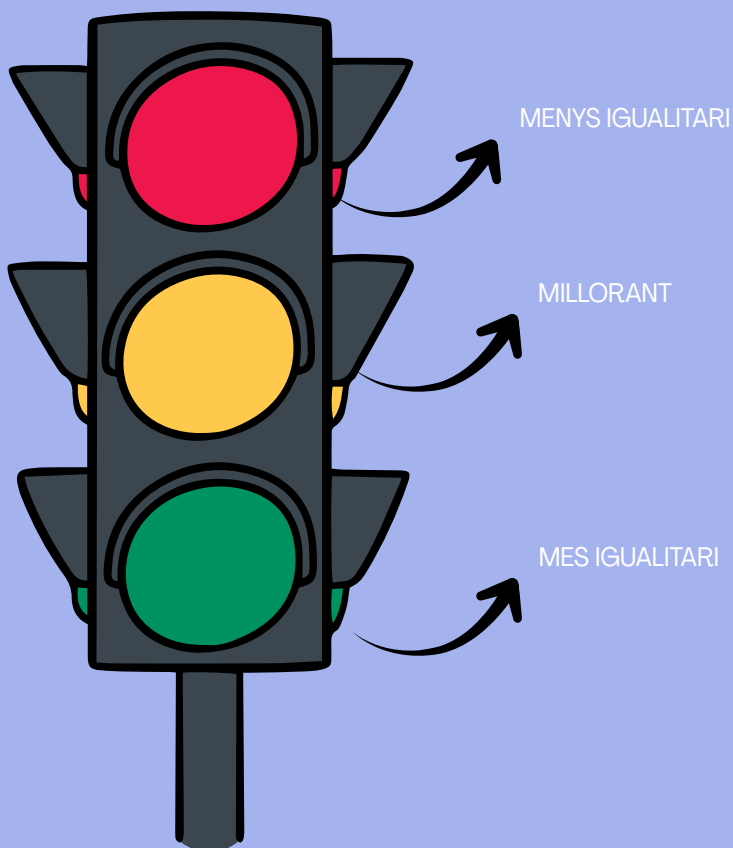

4. "Semàfor d'igualtat per esport":

- Targeta amb natació, atletisme, bàsquet, futbol, vòlei, gimnàstica i tenis en cadira.
- Acolorir: verd (més igualitari), groc (millorant), roig (menys igualitari), i per què.
- Posada en comú (sense dades externes, centrat en percepcions més el vist en el vídeo).

5. Tanque "Carta breu al centre":

- En grups, redacten una carta (6-8 línies) amb 1 mesura concreta:
 - Exemple: "Publicar cada setmana o mes un titular de rendiment escrit per l'alumnat sobre les xiquetes esportistes del col·le".

SESSIÓ 2:

Objectiu: reflexionar sobre com influïxen els estereotips, la família, l'escola i els mitjans en les nostres decisions esportives.

1. Introducció guiada:

- Conversa inicial: "Qui decidix quin esport practiquem?"
- "Qui decidix si una xica pot jugar al futbol o si un xic pot fer gimnàstica?"

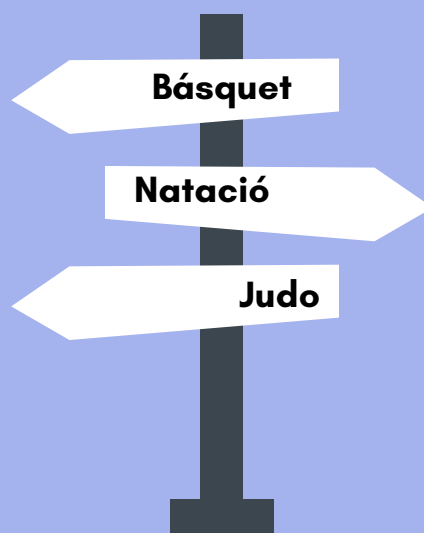
2. Visionat del vídeo amb fragments a destacar.

3. Activitat "Qui decidix":

- En grups xicotets, completen una taula amb tres columnes:
 - "Decisions que prenen altres persones per nosaltres/us".
 - "Decisions que podem prendre nosaltres/us".
 - "Què podem canviar per a decidir lliurement".

4. Debat final:

- Compartir propostes en gran grup i reflexionar: "Què necessitem per a poder triar el nostre camí esportiu?"

3° Cicle (5é i 6é de Primària)

SESSIÓ 1:

Objectiu: argumentar sobre bretxa salarial/premis, carrera dual i desigual visibilitat; elaborar propostes viables.

1. Activació "Què és just?":

- En parelles, completen 3 frases en targeta: (premis, temps i espai en mitjans de comunicació, uniformes, salari...)
 - "És just que..."
 - "No és just que..."
 - "Hauria de canviar..."

2. Visionat del vídeo.

3. Laboratori de titulars i de dades:

- El professorat prepara un xicotet dossier o diapositiva amb exemples de titulars vergonyosos, premis desiguals, visibilitat desigual en mitjans de comunicació,
- Plantilla 3 columnes: Titular de la mitjà de comunicació / Dada (del dossier o diapositiva) / Juí crític (respecta? visibilitza l'assoliment?).
- Compartixen 1 cas per grup i es crea en pissarra el Mapa de Biaixos Sexistes.

4. Microcas "Carrera dual realista":

- Fulla "Agenda d'una esportista": entrenaments (h/sem), estudi-treball (h/sem), viatges, descans.
- En grups, ajusten l'agenda perquè siga viable (mínims de somni i estudi + entrene).
- Afigen 3 suports necessaris (beca, tutories, flexibilitat).
- Posada en comú: Què canvia si hi ha suport del centre o de la família?

5. "Rànquing d'igualtat per esport" + proposada:

- Cada grup ordena 6 esports del més al menys igualitari i justifica amb 2 raons.
- Redacten 1 mesura viable per a millorar la visibilitat de les xiquetes esportistes en el col·le.
- Compartixen per grups.

SESSIÓ 2:

Objectiu: analitzar críticament estereotips, desigualtats i representació mediàtica en l'esport.

1. Pluja d'idees inicial:

- Preguntes orientadores:
 - "Quins obstacles troben les dones esportistes?"
 - "Quin paper juguen els mitjans?"
 - "Per què a vegades enganyem la família o amaguem el que volem fer?"

2. Visionat del vídeo.

3. Activitat "Editores per un dia: la graella justa":

- L'alumnat, per grups, ha de dissenyar la graella d'un informatiu esportiu aplicant criteris d'igualtat (temps, esports, enfocament del llenguatge), i redactar un breu "llibre d'estil" amb normes de cobertura justa.
 - Condicions:
 - Almenys 50% dedicat a esport femení i aportació d'equips mixtos.
 - Ha d'incloure almenys un esport amb "bretxa de visibilitat" (p. ex., bàsquet) i un altre més igualitari (p. ex., natació).
 - Ha d'haver-hi almenys una esportista del vídeo en la graella.
- Producte: taula "minuts → peça → per què és just".

4. Llibre d'estil express:

- Presentació llampec.
- Cada grup defén dos decisions de la seua graella i una norma del seu llibre d'estil.
- Tancament en pissarra: 3 regles comunes que tota la classe aprova per al "Decàleg del centre".

SEGONA PROPOSTA DE SESSIÓ

PROPOSTA DE SESSIÓ COMUN A TOTS ELS CICLES

A més de les propostes diferenciades per cicles, la guia contempla un tercer bloc d'activitats comunes per a tota l'etapa de Primària. Este bloc té un caràcter més reflexiu i busca que l'alumnat connecte directament amb les veus i experiències de les esportistes entrevistades en el vídeo.

Esta sessió té com a finalitat connectar directament amb els testimoniatges de les esportistes, convertint les seues experiències en l'eix central de l'aprenentatge. A través de l'anàlisi, la reflexió i el diàleg guiat, l'alumnat reconeixerà els diferents missatges que transmeten, identificarà desigualtats estructurals en l'esport i generarà propostes per a transformar la realitat des del seu propi context.

L'activitat està dissenyada per a ser comuna a tots els nivells d'Educació Primària, amb un enfocament competencial que pot adaptar-se en profunditat i complexitat segons el cicle. Permet treballar l'escolta activa, la comprensió crítica, l'expressió oral i escrita i l'empatia, al mateix temps que fomenta la identificació amb models positius i femenins.

Objectius:

- **Escoltar i comprendre** els missatges principals transmesos per esportistes olímpiques i paralímpiques.
- **Analitzar críticament** les desigualtats i reptes que expressen en primera persona.
- **Valorar l'esforç**, la constància, la cooperació i la importància de la representació.

1. Visionat del vídeo.

2. Activació i record del vídeo:

- El professorat inicia la sessió preguntant al grup quins esportistes recorden del vídeo i quins missatges els van cridar l'atenció.
- En pissarra o paper gran, s'anoten les seues aportacions espontànies (per exemple: "parla d'esforç", "diu que no hi ha recursos", "explica que les xarxes no ho expliquen tot").
- (Adaptació 1r cicle: el professorat pot mostrar imatges de les esportistes i que l'alumnat associe la imatge amb una paraula clau o idea senzilla).

3. Escolta activa guiada:

- Es tornen a reproduir fragments seleccionats del vídeo (1-2 min per esportista).
- Mentres escolten, l'alumnat pren notes o completa una taula simplificada amb dos columnes:
 - "El que diu"
 - "Què significa / què aprenem"
- (Adaptació 1r cicle: completar amb pictogrames o frases curtes dictades en grup).

4. Treball cooperatiu: "Set veus, set missatges":

- Es repartixen als grups targetes amb el nom de cada esportista i un resum de la seua intervenció (pot estar escrit o amb pictogrames segons el nivell):

Merche Peris compartix com es va iniciar en la natació i destaca el valor de l'esport com a ferramenta fonamental per a la salut i el benestar. Subratlla la importància de visibilitzar no sols el resultat final de la competició, sinó també el procés que hi ha darrere de cada assoliment: l'esforç quotidià, els alts i baixos emocionals, el progrés gradual i la constància. A més, assenyalta les desigualtats existents en alguns esports i reflexiona sobre el paper de les xarxes socials com a mitjà per a mostrar una imatge més completa de la vida esportiva.

Lola Ochoa aporta la seua perspectiva sobre el tenis en cadira de rodes, evidenciant els avanços tecnològics en el material esportiu, però també les enormes barreres econòmiques que dificulten la seua pràctica. Destaca la necessitat d'una major inversió i suport institucional per a fer l'esport accessible a totes les persones amb discapacitat. Així mateix, subratlla el paper inspirador de les referents i el valor afegit que aporta l'esport en la seua vida: la possibilitat de viatjar, conèixer nous llocs i ampliar els seus horitzons personals i socials.

Yurema Requena denuncia l'escassa visibilitat que els mitjans atorguen als esports minoritaris i com esta falta de representació condiona les oportunitats de participació de xiquetes i xiquets. Defén que el triomf esportiu no depén del sexe, sinó de l'esforç i la dedicació, qüestionant estereotips que atribueixen major habilitat o força als xiquets. La seua experiència demostra que la superació personal i el reconeixement són possibles per a totes les persones, i posa en valor l'impacte simbòlic de ser reconeguda en la seua comunitat.

Lidón Muñoz reflexiona sobre la cultura de l'esforç com a element clau per a aconseguir l'èxit esportiu i professional. Explica com la seua carrera en la natació ha estat estretament lligada a la seua formació en medicina, il·lustrant la importància de la carrera dual. Destaca, a més, el paper del suport familiar com a factor decisiu en l'assoliment dels seus objectius i en la conciliació entre vida acadèmica i esportiva.

Nagore Folgado relata com l'atletisme es va convertir en un espai d'inclusió i acompanyament gràcies al consell de la seua psicòloga, que la va animar a practicar esport per a connectar amb altres persones amb discapacitat visual. Explica el paper essencial del seu guia, qui de manera voluntària contribuïx als seus assoliments esportius, i reflexiona sobre la invisibilitat mediàtica que encara envolta als èxits paralímpics. Subratlla la importància de comptar amb referents que inspiren i motiven a aconseguir metes més ambicioses.

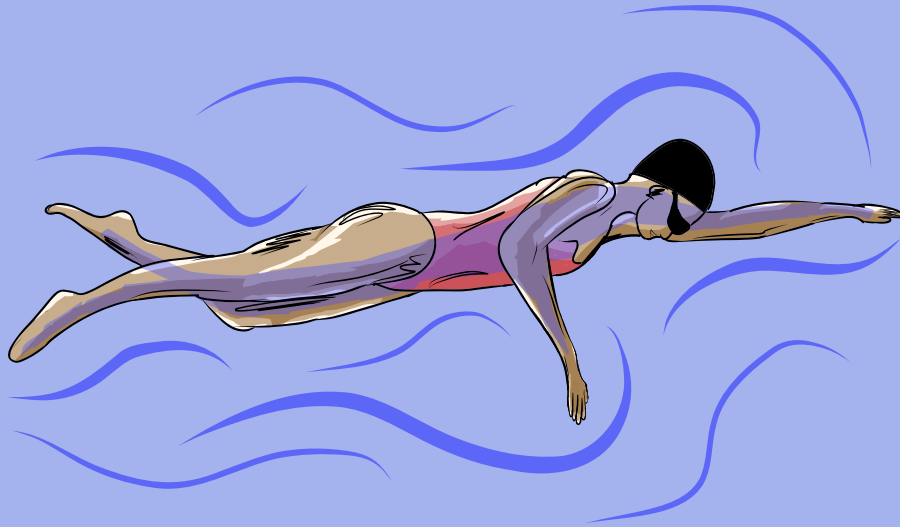
Vega Gimeno reivindica la necessitat d'una major visibilitat mediàtica per a l'esport femení i per a disciplines menys mediàtiques. Qüestiona la desigualtat existent en els espais de representació, assenyalant que les dones han d'aconseguir assoliments extraordinaris per a aparèixer en els mitjans, mentre que la presència masculina és habitual fins i tot sense resultats destacats. A més, aborda la importància de cuidar la salut mental, reconèixer els moments difícils i prendre's temps de descans per a poder continuar amb força.

Paula Soria centra el seu testimoniatge en la sexualització del cos femení en l'esport, denunciant que amb freqüència es dona més rellevància a l'aparença i la vestimenta que als assoliments esportius. Reflexiona sobre com esta dinàmica invisibilitza el rendiment i contribuïx a perpetuar desigualtats. També crida l'atenció sobre la falta de representació dels esports minoritaris en els mitjans i la necessitat de fomentar la participació des d'edats primerenques sense que l'aspecte físic supose un obstacle.

- Cada grup treballa sobre una o dos esportistes responent a estes preguntes:
 - Què ens està contant?
 - Per què creus que és important el seu missatge?
 - Què canviaria si el que ella demana es fera realitat?
- Després, cada grup compartix les seues conclusions amb la resta de la classe.

5. Reflexió conjunta: "Si elles pogueren veure'ns...":

- A mode de tancament, es realitza un mural o mural digital amb frases escrites per l'alumnat que responguen a una pregunta final:
 - "Si cada una d'estes esportistes poguera llegir este mural Què li diries?"

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

RÚBRICA 4 NIVELLS

Críteris	Nivell 4 - Excel·lent	Nivell 3 - Adecuat	Nivell 2 - En procés	Nivell 1 - Inicial
1. Argumentació amb dades i cites	Utilitza amb precisió dades, exemples o cites del vídeo o materials treballats per a justificar les seues idees. Relaciona la informació amb el context social i esportiu de manera crítica.	Emptra algunes dades o exemples rellevants per a donar suport als seus arguments. La relació amb el tema és clara.	Presenta idees o reflexions sense suport en dades o exemples concrets, o els usa de forma poc precisa.	Expressa opinions sense relació amb els continguts treballats ni utilitza exemples o dades.
2. Detecció i anàlisi de biaixos	Identifica amb claredat estereotips, prejudis o desigualtats en els missatges, mitjans o discursos. Explica per què són problemàtics i analitza les seues conseqüències.	Reconeix la presència de biaixos o desigualtats i explica breument per què no són adequats.	Detecta alguns biaixos, però sense analitzar-los en profunditat o sense justificar la seua rellevància.	No identifica biaixos o confon conceptes relacionats amb la igualtat.
3. Proposta de mesures i solucions	Formula propostes creatives, realistes i ben argumentades per a millorar la igualtat en l'àmbit esportiu o escolar. Explica el seu impacte potencial.	Proposa mesures viables relacionades amb el tema, encara que amb un nivell de detall o argumentació limitat.	Realitza propostes poc clares, difícils d'aplicar o que no es relacionen directament amb la problemàtica.	No planteja propostes o els suggeriments no tenen relació amb el tema.
4. Participació i treball en equip	Participa activament, escolta i valora les aportacions de les seues companyes/us. Contribuix de manera constructiva al treball en grup.	Participa de manera habitual i coopera amb el seu grup, encara que pot millorar en l'escolta o la gestió de torns.	La seua participació és irregular o poc col·laborativa. Escolta o coopera de manera limitada.	Participa de manera mínima o no col·labora amb el grup. Dificulta el treball conjunt.

RÚBRICA D'AUTOAVALUACIÓ

Aspecte	Ho he fet molt bé	Ho he fet bé	Necessite millorar	He d'aprendre-ho
1. He usat dades o exemples	He usat dades, frases o exemples del vídeo per a explicar les meues idees.	He usat algun exemple o dada, encara que podria afegir més.	He usat poques dades o exemples.	No he usat dades ni exemples.
2. He detectat estereotips o desigualtats	He identificat clarament desigualtats o idees sexistes i he explicat per què no són justes.	He reconegut algunes desigualtats i he dit per què no em semblen justes.	He vist alguna desigualtat, però no he sabut explicar-la bé.	No he detectat desigualtats.
3. He proposat solucions	He proposat diverses idees clares i possibles per a millorar la igualtat en l'esport o en el col·le.	He proposat almenys una idea clara per a millorar.	Les meues idees no eren molt clares o no es relacionaven molt amb el tema.	No he proposat solucions.
4. He participat activament	He participat molt, he compartit idees i he escoltat les altres persones.	He participat bastant i he escoltat el grup.	He participat poc o no sempre he escoltat.	Quasi no he participat ni col·laborat.

RÚBRICA D'OBSERVACIÓ DOCENT

criteri	Nivell 4 - Excel·lent	Nivell 3 - Adequat	Nivell 2 - En procés	Nivell 1 - Inicial
1. Ús d'exemples dades o cites	Utilitza de manera espontània i precisa dades, frases o exemples del vídeo i els connecta amb les seues idees o reflexions.	Utilitza alguns exemples o dades rellevants per a justificar les seues idees.	Esmenta exemples de manera superficial o poc connectats amb la reflexió.	No utilitza exemples o dades en les seues aportacions.
2. Detecció i anàlisi de desigualtats	Identifica amb claredat estereotips, desigualtats o biaixos i explica les seues causes i conseqüències.	Reconeix desigualtats i les explica de manera general.	Detecta algunes desigualtats, però no aprofundix en les seues causes.	No identifica desigualtats o les confon amb altres conceptes.
3. Proposta de mesures o solucions	Proposa diverses idees creatives, argumentades i viables per a millorar la igualtat en el context esportiu o escolar.	Proposa alguna mesura relacionada amb el tema, encara que amb menor nivell de detall o viabilitat.	Formula propostes poc clares o difícils d'aplicar.	No proposa solucions o les propostes no guarden relació amb el tema.
4. Participació i col·laboració	Participa activament durant tota la sessió, escolta amb atenció, respecta les opinions i contribuïx a la construcció col·lectiva del coneixement.	Participa amb regularitat i col·labora adequadament amb el grup.	Participa de manera intermitent o amb poca implicació.	Participa molt poc o interromp el treball del grup.
5. Pensament crític i reflexió	Mostra un alt nivell de reflexió, qüestiona idees preconcebudes i relaciona el contingut amb la seua experiència o amb el context social.	Realitza reflexions adequades i connecta el contingut amb el seu entorn.	La seua reflexió és superficial o poc connectada amb el contingut.	No realitza reflexions crítiques o es limita a repetir informació.

COM USAR ELS INSTRUMENTS

Rúbrica 4 nivells (argumenta amb dades/cites; detecta biaix i ho corregix; proposa mesura viable; treball en equip):

Com usar-la:

- Serveix tant per a l'avaluació del docent com per a la coavaluació si simplifiques el llenguatge.
- Si vols fer-la més visual per a l'alumnat, es pot convertir en una taula amb colors o icones.

Rúbrica d'Autoavaluació - "Així he treballat jo":

- Comentari constructiu:
 - Alguna cosa que ha fet molt bé: _____
 - Alguna cosa que pot millorar: _____
- Recomanacions d'ús en aula:
 - Autoavaluació: al final de la sessió o projecte, cada alumna/o completa la taula i compartix la seua reflexió oral o escrita.
 - Coavaluació: es pot fer en parelles o grups en presentar propostes, murals o debats.

Rúbrica d'observació docent "El que observe a l'aula":

- Indicacions d'ús:
 - Pots emplenar-la mentres observes la dinàmica grupal, la participació en debats o les presentacions finals.
 - Permet realitzar un seguiment grupal (una fulla per equip).
 - També pot servir com a instrument d'avaluació contínua si es repetixen diverses sessions al llarg del trimestre.

METODOLOGIA

La metodologia proposada per al desenrotllament d'esta guia didàctica part dels principis pedagògics establits en la LOMLOE (Llei orgànica 3/2020) i en el Decret 106/2022 de la Comunitat Valenciana, que promouen un enfocament competencial, inclusiu i transversal de l'ensenyança.

L'objectiu principal és generar un entorn d'aprenentatge actiu, significatiu i transformador en el qual l'alumnat reflexione sobre el paper de les dones en l'esport, qüestione estereotips i desigualtats de gènere, i participe de manera crítica en la construcció d'una cultura esportiva més justa, diversa i igualitària.

Enfocament coeducatiu i feminista:

La proposta metodològica es fonamenta en la coeducació com a eix vertebrador, entesa no sols com la inclusió de referents femenins, sinó com un procés intencionat de transformació del currículum, els espais, els llenguatges i les relacions dins de l'aula. En este sentit, el treball amb referents femenins olímpics i paralímpics de la Comunitat Valenciana no té com a objectiu únicament visibilitzar les seues trajectòries, sinó utilitzar-les com a punt de partida per a qüestionar la desigualtat estructural en l'esport i en la societat, i promoure models alternatius d'èxit, compte, cooperació i justícia social.

Metodologia activa, participativa i dialògica:

Les activitats es basen en una metodologia activa, dialògica i participativa, en la qual l'alumnat és protagonista del seu propi procés d'aprenentatge. A partir del visionat del vídeo, es promouen espais de diàleg, reflexió crítica, pensament creatiu i producció col·lectiva de coneixement.

L'aula es convertix en un laboratori d'idees on xiquetes i xiquets exploren, qüestionen, argumenten, creen i proposen solucions, afavorint el desenrotllament del pensament crític i l'autonomia intel·lectual.

S'utilitzen estratègies didàctiques com:

- Aprenentatge basat en preguntes: les activitats partixen d'interrogants autèntics que estimulen la investigació, l'argumentació i l'anàlisi crítica.
- Aprenentatge cooperatiu: el treball en grups heterogenis fomenta la col·laboració, el respecte per la diversitat d'opinions i la corresponsabilitat en la construcció del coneixement.
- Aprenentatge dialògic: el diàleg estructurat permet confrontar idees, negociar significats i construir consensos, afavorint el desenrotllament de competències comunicatives i ciutadanes.
- Aprenentatge basat en projectes o reptes: l'alumnat proposa mesures reals per a millorar la igualtat en el context escolar, connectant l'aprenentatge amb el seu entorn pròxim i promovent la transferència a la vida quotidiana.

Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA):

La guia segueix els principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), garantint que totes les activitats siguin accessibles i significatives per a la diversitat de l'alumnat. Això s'aconsegueix mitjançant:

- Múltiples formes de representació: vídeos, imatges, testimoniatges, textos i dades per a facilitar la comprensió.
- Múltiples formes d'expressió: dibuix, escriptura, exposició oral, creació de propostes o campanyes educatives de sensibilització
- Múltiples formes d'implicació: activitats que connecten amb els interessos de l'alumnat, fomenten la motivació intrínseca i promouen el sentit de pertinença.

Aprenentatge competencial i transferència:

Així mateix, es fomenta la transferència de l'après a situacions reals, com l'elaboració de propostes per al centre educatiu, la creació de campanyes de visibilització o la reflexió sobre l'ús dels espais esportius.

En síntesi, la metodologia d'esta guia busca que l'aula es convertisca en un espai de pensament crític, acció transformadora i justícia social, on l'esport actue com una eina fonamental pedagògica poderosa per a desmuntar desigualtats, qüestionar estructures i construir col·lectivament un imaginari més igualitari.

CONCLUSIONS

Esta guia didàctica representa una ferramenta transformadora per a l'aula: no sols perquè visibilitza a dones esportistes que han aconseguit l'elit olímpica i paralímpica, sinó perquè utilitza les seues històries com a punt de partida per a repensar l'esport —i, per extensió, l'educació— des d'una perspectiva d'igualtat, justícia i coeducació.

El seu valor residix en què articula un recorregut complet que va més enllà de la simple transmissió de coneixements: convida a l'alumnat a analitzar críticament les estructures que sostenen la desigualtat, a qüestionar discursos mediàtics i a imaginar alternatives més justes en l'àmbit esportiu i social. Al mateix temps, fomenta competències essencials del segle XXI — com el pensament crític, la comunicació, l'empatia o el treball cooperatiu— i connecta amb els objectius de la LOMLOE i les polítiques europees d'igualtat.

A més, esta guia oferix al professorat recursos concrets, activitats adaptades a cada cicle i propostes interdisciplinàries que permeten treballar la coeducació des de diferents àrees. En situar el cos, el joc, l'esforç i l'espai com a elements centrals de l'aprenentatge, el recurs transcendeix l'àmbit de l'Educació Física per a convertir-se en un projecte educatiu transversal i significatiu.

En definitiva, esta proposta no busca únicament parlar d'igualtat, sinó practicar-la i construir-la des de l'aula. A través del coneixement, la reflexió i l'acció, ajuda al fet que xiquetes i xiquets amplien els seus horitzons, reconeguen el seu potencial i es convertisquen en agents de canvi dins i fora de l'espai escolar.

REFERÈNCIES

Consell d'Europa. (2025). Igualtat de gènere en l'esport: avanços, reptes i propostes. Consell d'Europa.

Comunitat Valenciana. (2022). Decret 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'establix l'ordenació i el currículum de l'etapa d'Educació Primària en la Comunitat Valenciana. Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, 9402, 35839-36319. https://dogv.gva.es/datos/2022/08/08/pdf/2022_7582.pdf

España. (2020). Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOMLOE). Boletín Oficial del Estado, 340, 122868-122953. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2020/12/29/3>

Espanya. (2020). Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOMLOE). Boletín Oficial del Estado, 340, 122868-122953. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2020/12/29/3>

Molines, S. (2016). Educació física coeducativa: propostes per a una escola inclusiva. Graó.
Subirats, M. (2021). Coeducació: aposta per la llibertat. Octaedre.

Tomé, A., Díaz-Aguado, M. J., & Flecha, A. (2022). Coeducació per a la igualtat a l'escola del segle XXI. Narcea.

Comunitat Valenciana
**COMUNITAT
DE L'ESPORT**

GENERALITAT
VALENCIANA

MATCH
GESTIÓN DEPORTIVA

WITS

LUCÍA
CARMONA